

Koningsdag 2020

Rapport voor de NOS

Amsterdam, 24 april 2020

Koningsdag

2020

Ieder jaar, rondom Koningsdag voert Ipsos in opdracht van de NOS een opinieonderzoek uit onder de Nederlandse bevolking. In dit onderzoek vragen we Nederlanders naar hun mening over het koningshuis, de koning en de monarchie.

Dit jaar ziet Koningsdag er anders uit dan andere jaren. Sinds half maart gelden er in Nederland een aantal maatregelen waarmee het kabinet hoopt de verspreiding van het coronavirus te beperken. Veel mensen werken hierdoor thuis, mensen moeten 1,5 meter afstand van elkaar houden en alle evenementen zijn tot 1 september 2020 afgelast. Dit betekent ook dat Koningsdag dit jaar niet door gaat. De Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen heeft Koningsdag dit jaar uitgeroepen tot Woningsdag. Er zijn diverse alternatieven bedacht om deze dag thuis te vieren. Mensen kunnen meedoen aan een digitale kledjemarkt, toosten op de koning of vanaf het balkon het Wilhelmus zingen.

In dit onderzoek achterhalen we niet alleen hoe Nederlanders denken over koning Willem-Alexander, het koningshuis en de monarchie, ook geven we inzicht in de trend door de jaren heen: zijn Nederlanders anders gaan denken over de monarchie en het koningshuis? Dit jaar staan we bovendien stil bij het optreden van de koning tijdens de coronacrisis.

Aideen Hearn
Research Executive
aideen.hearn@ipsos.com

Sjoerd van Heck
Senior Research Executive
sjoerd.vanheck@ipsos.com

Inhoud

- 3** Samenvatting
- 4** Willem-Alexander, Máxima en de prinsessen
- 16** De monarchie
- 29** Corona en Koningsdag
- 35** Bijlage

Samenvatting

In tijden van crisis zien Nederlanders de waarde van een koning als staatshoofd. Vooral zijn verbindende rol spreekt aan. De tevredenheid met het functioneren van Willem-Alexander en Máxima is gestegen ten opzichte van 2019. Nederlanders vinden de koning bovendien nog meer betrokken dan vorig jaar. De steun voor de monarchie is ook iets gestegen: bijna driekwart van de Nederlanders wil dat Nederland een monarchie blijft.

1. Willem-Alexander, Máxima en de prinsessen

De waardering voor de koning en koningin blijft ieder jaar stijgen. Ook dit jaar weer scoren Willem-Alexander en Máxima een ruime voldoende.

De tevredenheid met het functioneren van Willem-Alexander is dit jaar het hoogst sinds zijn aantreden: bijna acht op de tien Nederlanders zijn (zeer) tevreden met zijn functioneren. Ook het vertrouwen in hem als koning is gegroeid. Nederlanders vinden de koning betrokken, menselijk en meelevend. Dit jaar vinden eveneens meer mensen het belangrijk dat Willem-Alexander zichtbaar is op televisie en social media.

Ook Máxima doet het goed. Ruim acht op de tien Nederlanders zijn (zeer) tevreden met hoe zij haar rol als koningin vervult.

Dat prinses Amalia uit de schijnwerpers wordt gehouden, vinden de meeste Nederlanders een goed besluit. Ze vinden dat ze nog te jong is om in het openbaar op te treden en vinden dat ze ongestoord moet kunnen genieten van haar jeugd.

2. De monarchie

De steun voor de monarchie is nog steeds groot onder Nederlanders. Bijna driekwart wil dat Nederland een monarchie blijft. Dit is een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar (2019: 68%). Een kleine groep Nederlanders (15%) ziet liever dat Nederland een republiek wordt. Deze groep is vooral onder jongeren groot: één op de vijf jongeren wil een republiek.

Ruim de helft van de Nederlanders vindt dat koning Willem-Alexander zijn eigen mening mag uitspreken in het openbaar, ook als het gaat om politiek gevoelige kwesties. Ruim een derde is het hier niet mee eens.

De meerderheid van de Nederlanders is dan wel voor het behoud van de monarchie, wel vinden ze het belangrijk dat het koningshuis verantwoording aflegt over de eigen kosten. Ook willen ze meer openheid over de kosten van de monarchie.

3. De coronacrisis en de koning

Veel Nederlanders vinden het belangrijk dat de koning het volk toespreekt in tijden van crisis. Door middel van zijn tv-rede toont hij zijn verbindende rol. Veel burgers waarderen het dat hij sprak over het tegengaan van eenzaamheid.

Dat Koningsdag is afgelast vanwege de coronacrisis vinden de meeste Nederlanders niet meer dan logisch. Een kwart van de Nederlanders gaat wel iets extra's doen om het toch een beetje te vieren: ze gaan toosten op de koning, lekker koken en eten, het Wilhelmus zingen en/of spelletjes spelen met hun familie, partner en/of huisgenoten.

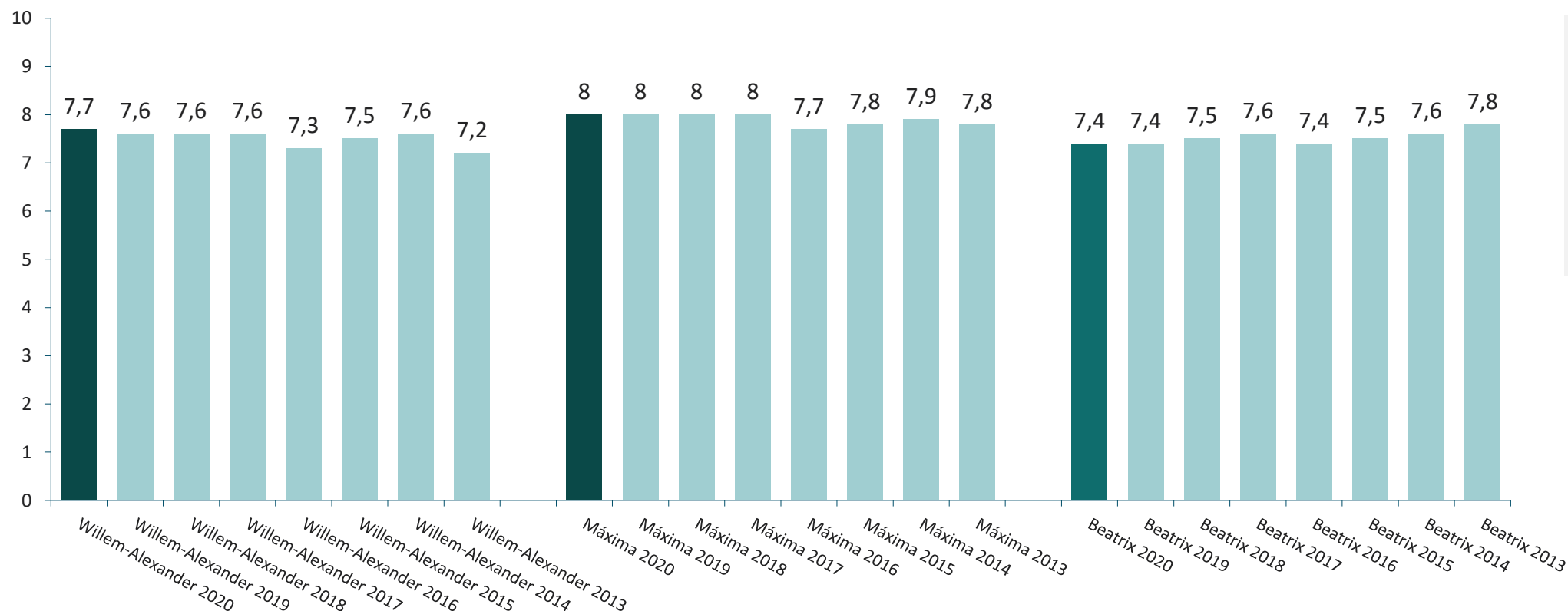
1.

**Willem-Alexander,
Máxima en de prinsessen**

Ook dit jaar weer krijgen de leden van het koningshuis een ruime voldoende. Met een 8 scoort Máxima wederom het hoogst, gevolgd door Willem-Alexander met een 7,7

Als u de persoon ... een rapportcijfer zou moeten geven, welk rapportcijfer zou dat dan zijn?

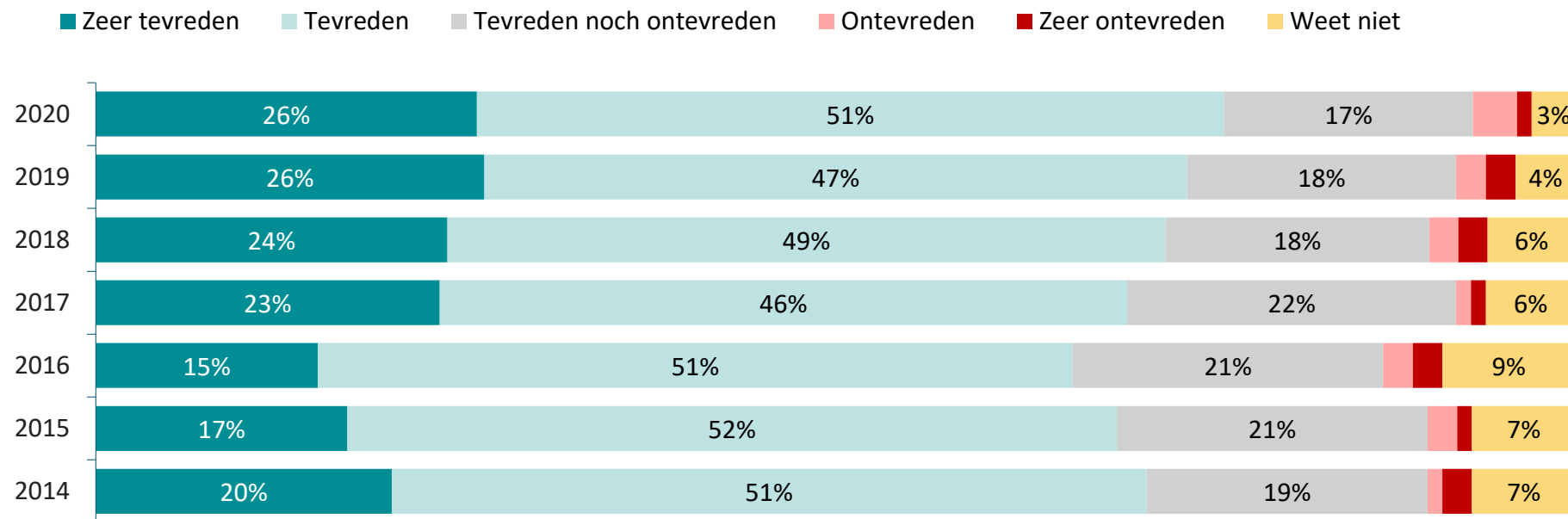

Ouderen (55 jaar en ouder) geven over het algemeen hogere cijfers dan jongeren (18-35 jaar). Zo geven ze Willem-Alexander gemiddeld een 7.9 (jongeren: 7.4), Máxima krijgt een 8.3 van mensen boven de 55 jaar, jongeren geven haar een 7.6.

Bijna acht op de tien Nederlanders zijn tevreden met de wijze waarop Willem-Alexander de afgelopen jaren heeft geregeerd

In 2019 was een grote meerderheid (73%) al (zeer) tevreden met het functioneren van de koning. Dit jaar is dit nog verder gestegen naar 77%. Dit is de hoogste score sinds zijn aantreden als koning.

Willem-Alexander is sinds 2013 staatshoofd van Nederland. Hoe tevreden bent u over de wijze waarop hij de afgelopen jaren heeft geregeerd?

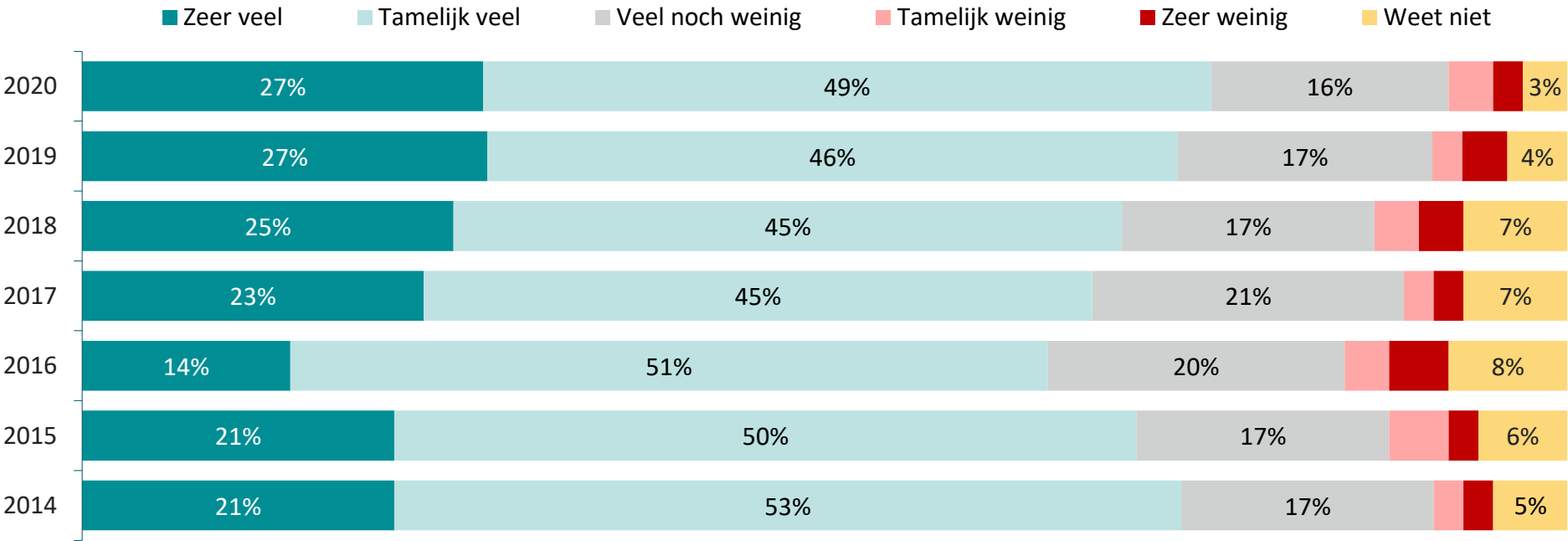

Met name onder ouderen is de tevredenheid groot: 83% van de Nederlanders in de leeftijdsgroep 55 jaar en ouder is (zeer) tevreden over de koning. Onder jongeren (18-34 jaar) is dit 71%.

Ruim driekwart van de Nederlanders heeft vertrouwen in Willem-Alexander als koning

Sinds 2017 is het vertrouwen in Willem-Alexander gestaag aan het groeien onder de Nederlandse bevolking. Ook dit jaar is het vertrouwen weer licht gestegen naar 76%. Sinds zijn aantreden als koning is het vertrouwen in Willem-Alexander nog nooit zo groot geweest.

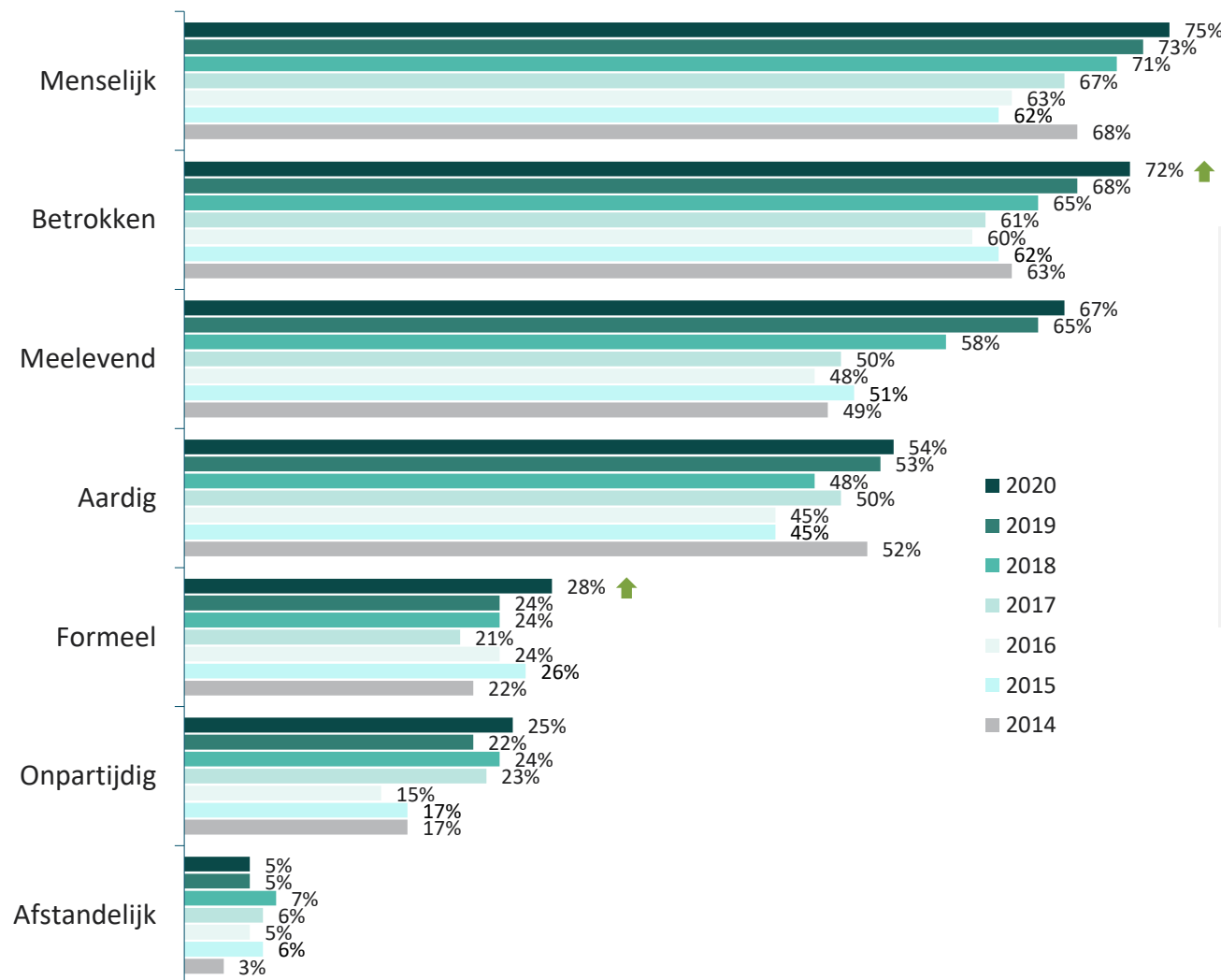
Hoeveel vertrouwen heeft u in Willem-Alexander als koning van Nederland?

Ook hier zijn het weer de ouderen die het positiefst oordelen over koning Willem-Alexander: 80% geeft aan veel vertrouwen te hebben in de koning. Onder jongeren is dit 69%.

Koning Willem-Alexander is menselijk, betrokken en meelevend

Welke van deze aspecten vindt u van toepassing op de wijze waarop Willem-Alexander zijn rol als staatshoofd invult?

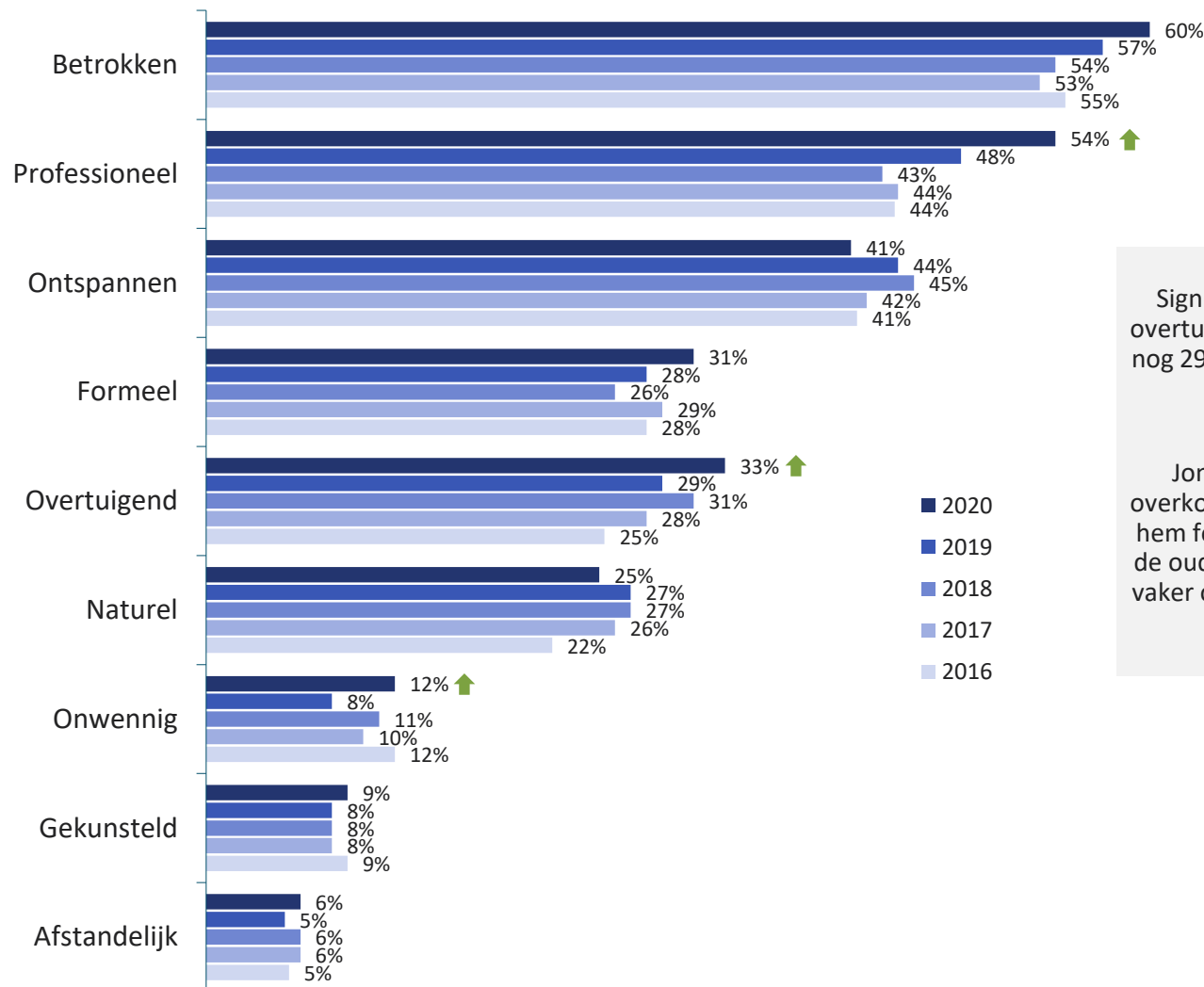

Sinds zijn aantreden als koning in 2013 zijn Nederlanders Willem Alexander steeds meer betrokken, menselijk en meelevend gaan vinden. Ten opzichte van vorig jaar zijn er meer Nederlanders die hem ook omschrijven als 'formeel'. In 2019 was dit 24%, dit jaar 28%.

Met name ouderen vinden de koning betrokken (81%), menselijk (79%) en meelevend (74%).

Ten opzichte van vorig jaar vinden meer Nederlanders Willem-Alexander professioneel overkomen in zijn media-optredens

Hoe vindt u dat Willem-Alexander overkomt bij zijn optredens in de media?

Significant meer Nederlanders vinden de koning overtuigend in zijn media-optredens. Vorig jaar vond nog 29% hem overtuigend overkomen, dit jaar is dat gestegen naar 33%.

Jongeren vinden de koning een stuk formeler overkomen dan ouderen: 45% van de jongeren vindt hem formeel overkomen, ten opzichte van 18% van de ouderen. Ouderen vinden hem daarentegen juist vaker ontspannen overkomen: 49% van de ouderen, tegenover 38% van de jongeren.

Willem-Alexander wordt het meest gewaardeerd om zijn zichtbaarheid, betrokkenheid en zijn verbindende rol; minder te spreken is men over zijn salaris, zijn geërfde titel en zijn ietwat stijve houding

“Wat waardeert u het **meest** in koning Willem-Alexander?”

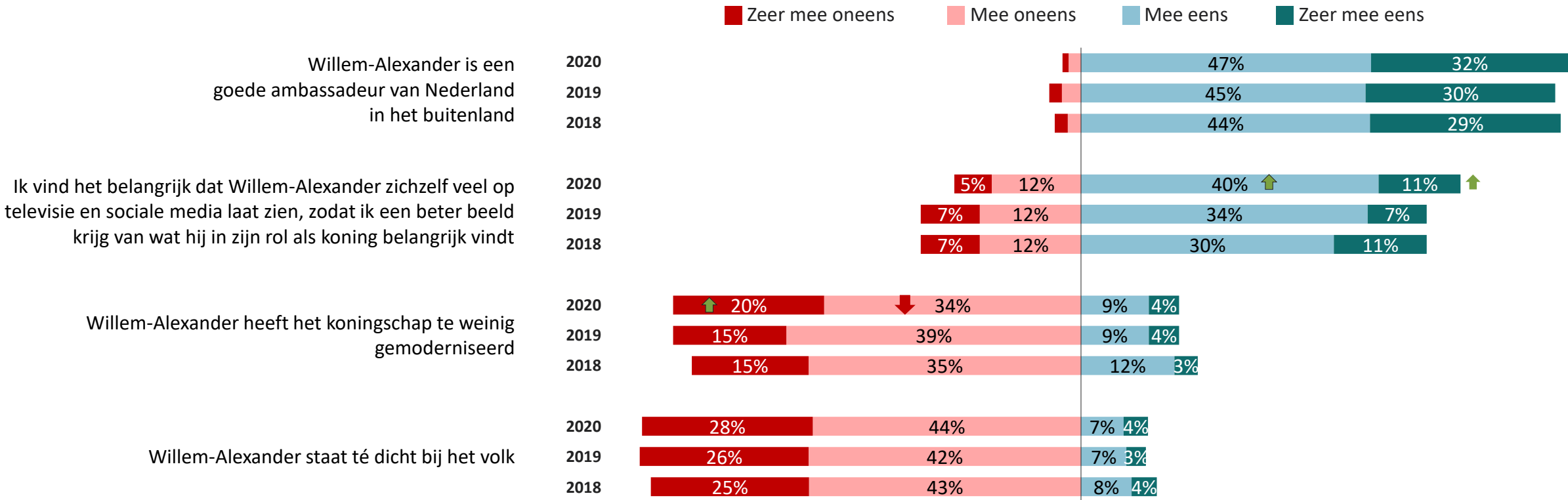
“Wat waardeert u het **minst** in koning Willem-Alexander?”

Circa de helft van alle Nederlanders vindt het belangrijk dat de koning zichtbaar is op televisie en sociale media

Bijna acht op de tien Nederlanders vinden Willem-Alexander een goede ambassadeur van Nederland in het buitenland. Met name ouderen zijn het eens met deze stelling (86% tegenover 70% van de jongeren). Ook vindt ruim de helft (53%) van de Nederlanders dat de koning het koningschap voldoende heeft gemoderniseerd. Een ruime meerderheid (73%) vindt dat de koning niet té dicht bij het volk staat.

Hieronder volgt een aantal stellingen. Kunt u per stelling aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

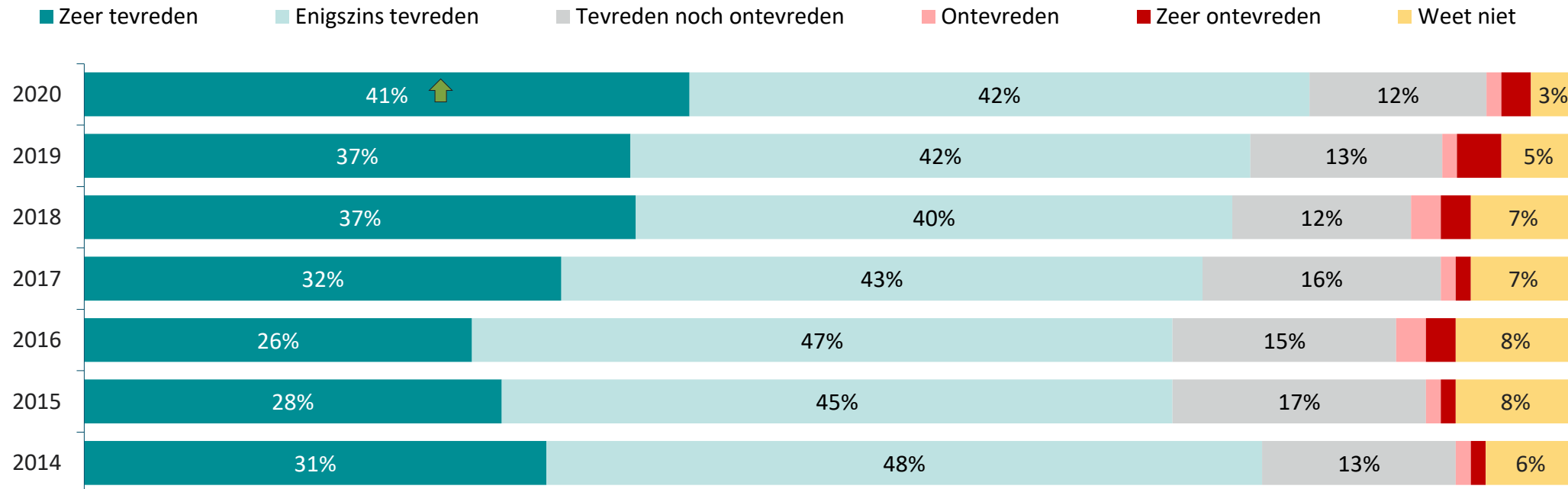
Basis: Nederlanders 18+ (2018 n=520; 2019 n=1020; 2020 n=1002)
Overige deel tot 100%: 'eens noch oneens' of 'weet het niet/geen mening'

↓ ↑ Significant lager/hoger dan 2019 (95%)

Nederlanders zijn over het algemeen erg tevreden over het optreden van koningin Máxima

Ruim acht op de tien (83%) Nederlanders zijn tevreden over koningin Máxima. Ruim vier op de tien zijn zelfs zeer tevreden. Dit is een significante stijging ten opzichte van vorig jaar: toen was 37% zeer tevreden. Dit is met name hoog onder ouderen: 52% is zeer tevreden, tegenover 29% van de jongeren.

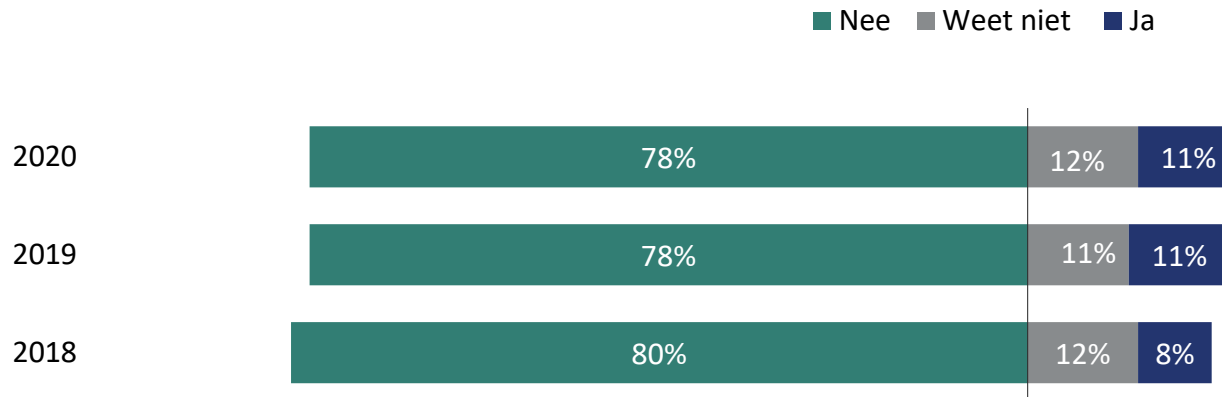
Máxima vervult sinds 2013 haar rol als koningin naast het staatshoofd. Hoe tevreden bent u over de wijze waarop zij dat doet?

Net als voorgaande jaren vindt een ruime meerderheid van de Nederlanders het goed dat de prinsessen zo veel mogelijk uit de publiciteit worden gehouden door hun ouders

Koning Willem-Alexander en koningin Máxima proberen hun drie dochters zo veel mogelijk uit de publiciteit te houden. Behalve op Koningsdag en tijdens de fotosessies in Lech en de zomervakantie, zijn de prinsessen nauwelijks in de media te zien.

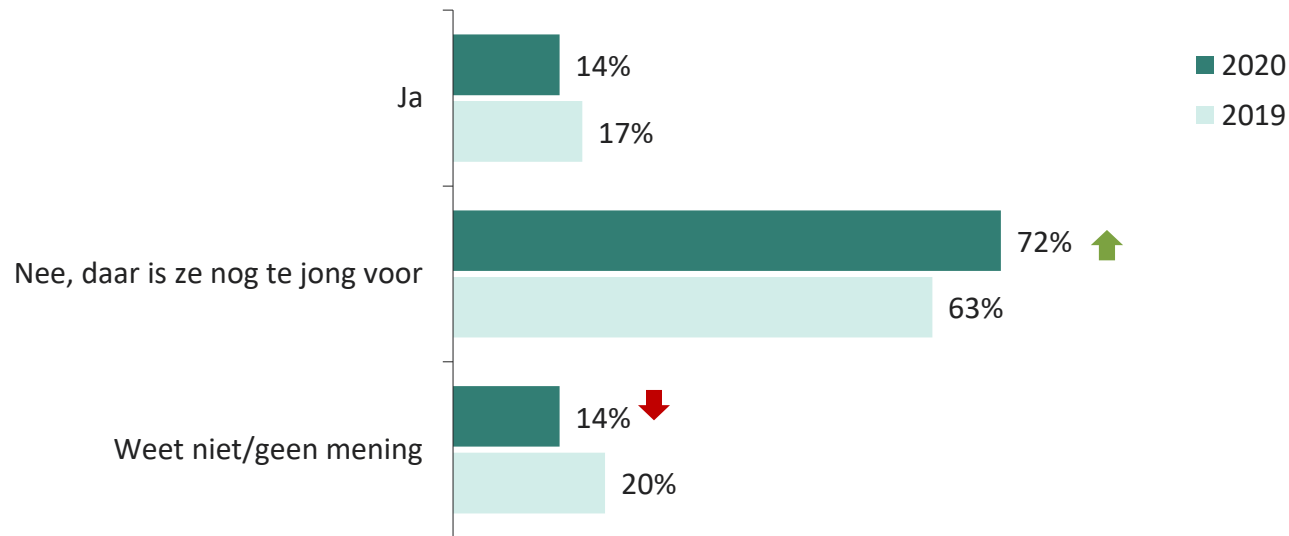
Vindt u dat de prinsessen vaker in de media te zien moeten zijn?

Zeven op de tien Nederlanders vinden prinses Amalia nog te jong om officieel in het openbaar te treden

Prinses Amalia treedt nog niet op in het openbaar. In België is dat anders. Daar vervulde kroonprinses Elisabeth (18) op minderjarige leeftijd al een aantal officiële taken. Zo opende ze in 2010 een naar haar vernoemd ziekenhuis en hield ze in 2014 een toespraak bij de herdenking van de Eerste Wereldoorlog.

Vindt u dat prinses Amalia ook officieel in het openbaar moet optreden?

Basis: Nederlanders 18+ (2019 n=1020; 2020 n=1002)

↓ ↑ Significant lager/hoger dan 2019 (95%)

“Ik vind het goed dat ze, zoveel mogelijk, uit de frontlinie wordt gehouden. Ze moet zo normaal mogelijk kunnen opgroeien en zich nog niet te veel moeten bezighouden met officiële en ceremoniële aangelegenheden.”

“Een kind wat lekker kind moet blijven zo lang het nog kan. Er komt nog genoeg op haar pad.”

“Ik vind het leuk dat ze af en toe op social media verschijnt.”

Wat is uw indruk van prinses Amalia?

Basis: Nederlanders 18+ (n=1020)

Prinses Amalia komt over als een leuke, vlotte en volwassen meid, die al goed wordt voorbereid op haar toekomstige rol

Een welbespraakt, intelligent en verstandig meisje

Als ze in het openbaar optreedt komt ze volwassen over. Suggereert dat er goed voorbereidend werk gedaan wordt achter de schermen

Leuk, vlotte meid die het ook belangrijk vindt om lol te hebben

Al erg volwassen voor haar leeftijd

Ze doet haar best om niemand voor het hoofd te stoten met haar antwoorden, die zijn altijd diplomatiek

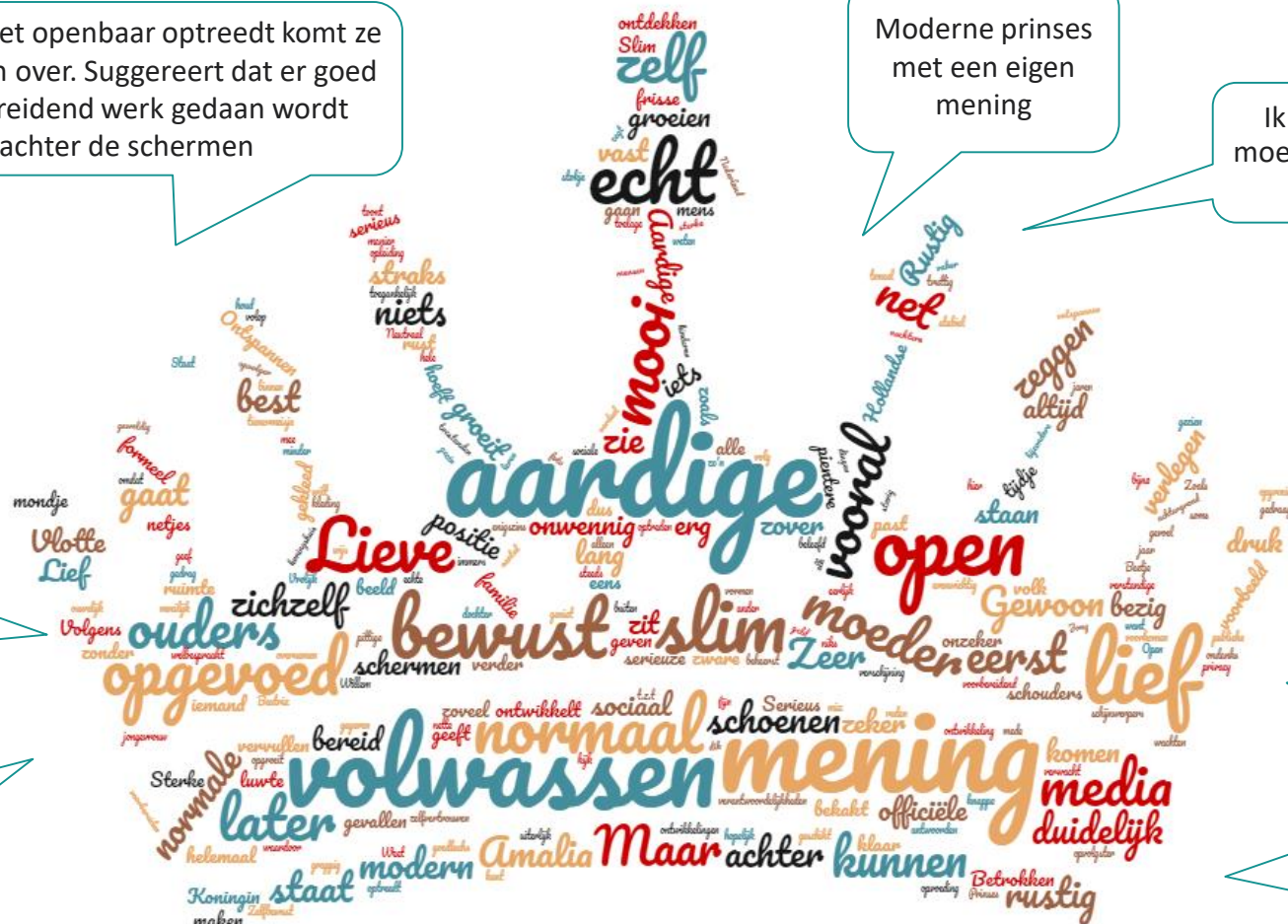
Moderne prinses met een eigen mening

Ik vind het oneerlijk dat zij de koning moet opvolgen, zij heeft hier immers niet voor gekozen.

Meisje met ontzettend veel druk op haar schouders die het vooral goed móet doen vanwege haar toekomstige rol.

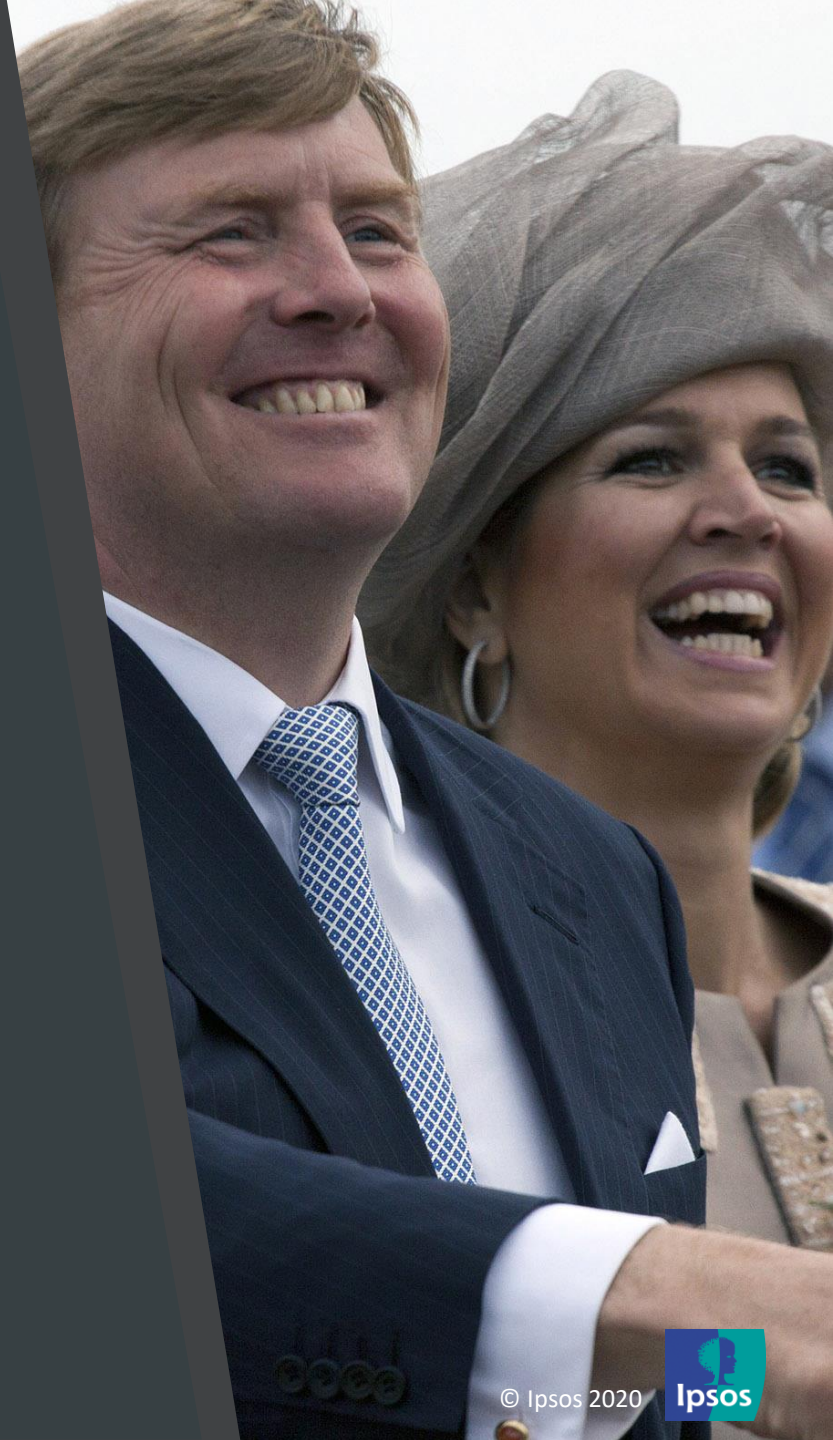
Het lijkt me een aardige, intelligente tiener, die klaargestoomd wordt voor het koningschap.

Ze doet het hartstikke goed. Lekkere frisse oprechte meid

2.

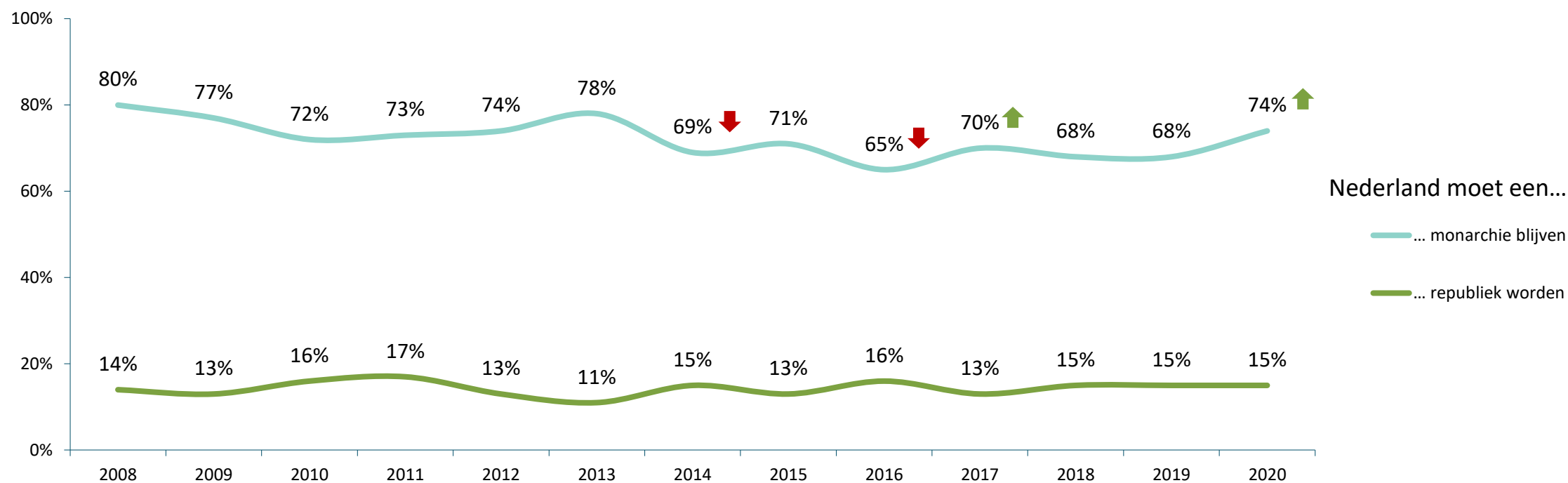
De monarchie

Bijna driekwart van de Nederlanders vindt dat Nederland een monarchie moet blijven

Ten opzichte van 2019 is de steun voor de monarchie gestegen. In 2019 vond 68% van de Nederlanders dat de monarchie moest blijven, in 2020 is dit gestegen naar 74%. De groep die wil dat Nederland een republiek wordt, is over de jaren relatief constant gebleven en ligt nu rond de 15%.

Nederland is een koninkrijk met een koning als staatshoofd. Wat is volgens u het beste: dat Nederland een monarchie blijft of dat het een republiek wordt met een gekozen president als staatshoofd?

Basis: Nederlanders 18+ (2014-2018 circa n=500; 2019 n=1020; 2020 n=1002)

Overige deel tot 100%: weet het niet/geen mening

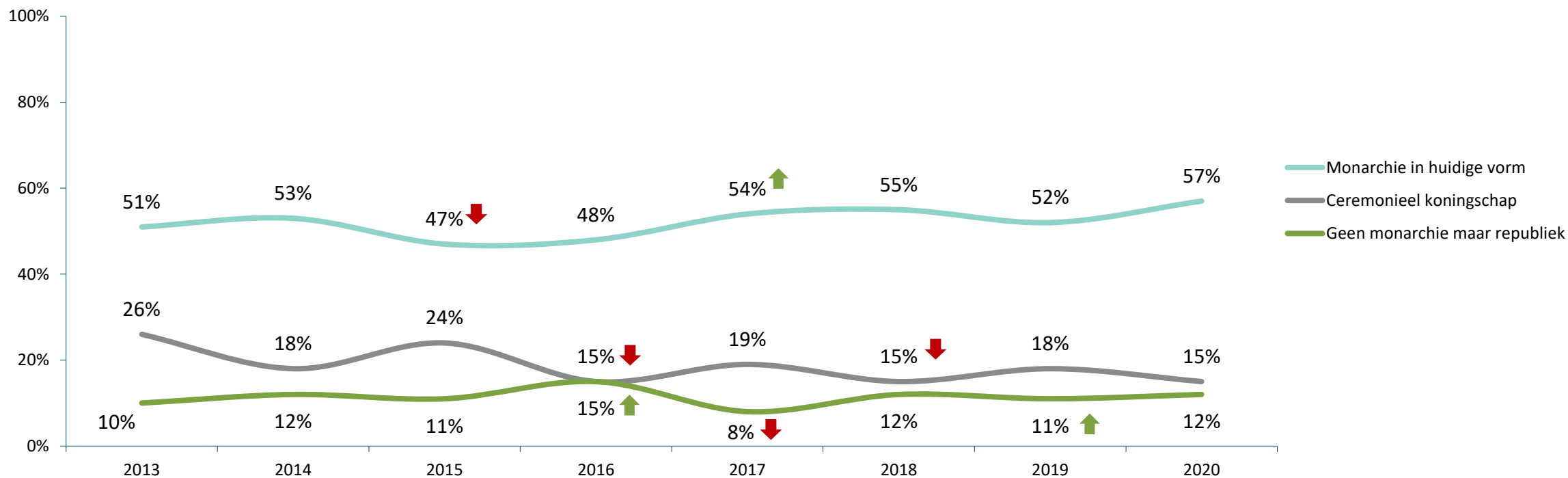
Significant lager/hoger dan vorig jaar (90%)

© Ipsos 2020

Ruim de helft van de Nederlanders is voor behoud van de monarchie in huidige vorm

Sinds 2017 schommelt de steun voor de monarchie in de huidige vorm tussen 52 en 57%. Ruim een kwart van de Nederlanders ziet liever een andere vorm: 15% wil naar een ceremonieel koningschap toe en 12% ziet liever dat de monarchie helemaal verdwijnt en wil een republiek.

Er wordt wel eens gesproken over een louter ceremoniële rol van het staatshoofd. Wat vindt u wenselijk?

Basis: Nederlanders 18+ (2014-2018 circa n=500; 2019 n=1020; 2020 n=1002)

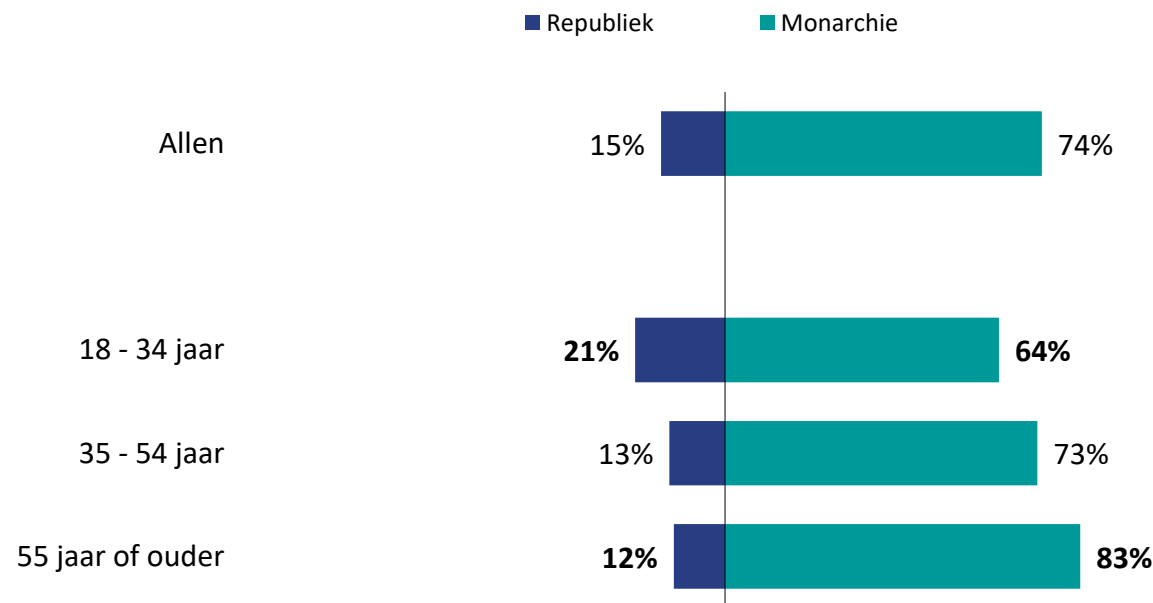
Overige deel tot 100%: weet het niet/geen mening

↓ ↑ Significant lager/hoger dan vorig jaar (90%)

Eén op de vijf jongeren geeft de voorkeur aan een republiek

Ruim acht op de tien Nederlanders van 55 jaar en ouder zijn voor behoud van de monarchie. Onder jongeren tussen de 18 en 34 jaar is dit een stuk lager: 64% wil dat Nederland een monarchie blijft, 21% wil liever een republiek.

Nederland is een koninkrijk met een koning als staatshoofd. Wat is volgens u het beste: dat Nederland een monarchie blijft of dat het een republiek wordt met een gekozen president als staatshoofd?

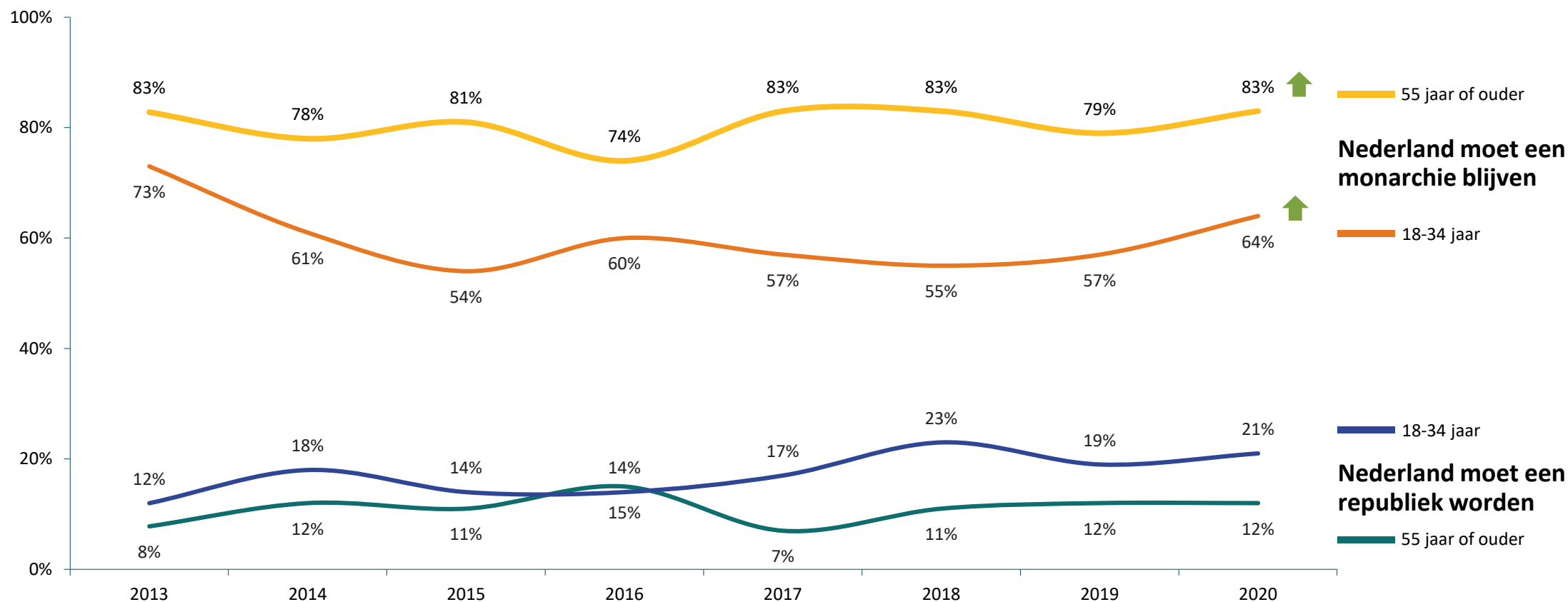
Basis: Nederlanders 18+ (n=1002)

Overige deel tot 100%: weet het niet/geen mening

Dikgedrukte percentages weerspiegelen statistisch significante verschillen (95%) ten opzichte van de gemiddelde Nederlander.

Steun voor monarchie onder jongeren iets toegenomen

Sinds vorig jaar zien we onder jongeren een licht stijgende trend in de steun voor de monarchie. In 2018 was 55% voor behoud van de monarchie, in 2020 is dit 64%. Een stijging van 9%. De steun onder ouderen is al jaren relatief stabiel: in 2020 is 83% van de ouderen voor behoud van de monarchie.

Basis: Nederlanders 18+ (2014-2018 circa n=500; 2019 n=1020; 2020 n=1002)

Overige deel tot 100%: weet het niet/geen mening

↑ Significant hoger dan 2019 (95%)

© Ipsos 2020

Een monarchie of een republiek?

*U gaf aan dat u wil dat Nederland **een monarchie** blijft. Kunt u uw mening toelichten?*

"Het is gewoon een mooi ritueel en internationaal kom je dan beter over"

"De koning is een stabiele factor..."

"De koninklijke familie vormt een verbindende factor binnen de samenleving."

"De monarchie hoort bij de Nederlandse cultuur."

"Een neutraal staatshoofd zonder al te veel politieke invloed is wenselijk, ook om het land bijvoorbeeld in het buitenland te vertegenwoordigen..."

"Anders krijg je taferelen zoals in China en Amerika. Een groot leider die zijn volk in de ban heeft."

"Ik denk niet dat verandering op dit moment goed is."

*U gaf aan dat u wil dat Nederland **een republiek** wordt. Kunt u uw mening toelichten?*

"Dan beslist het volk wie het staatshoofd is"

"Koningshuis kost erg veel geld"

"Er moet een gekozen leider komen en geen bloedverwant"

"Geloof niet dat een monarchie in een moderne wereld nog past"

"Het koningshuis is niet meer van deze tijd."

"Ik zie geen toegevoegde waarde van de monarchie. Ik zie niet direct terug waarom het waardevol is om belasting te betalen aan de koning."

"De koning heeft al weinig meer te vertellen"

De steun voor de monarchie is met name onder VVD- en CDA-kiezers groot. GroenLinks-, Forum voor Democratie- en PVV-kiezers zijn kritischer

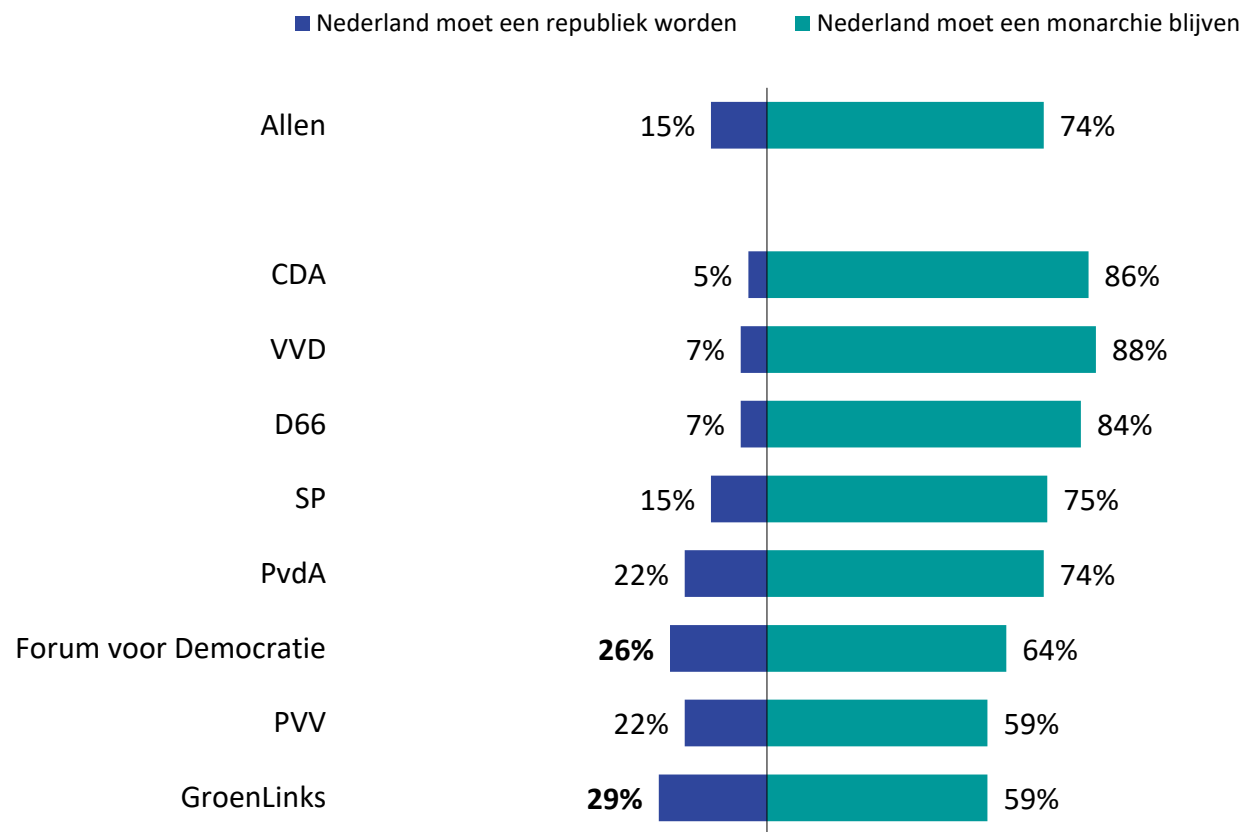
Bijna negen op de tien VVD- en CDA-kiezers zijn voor behoud van de monarchie. Onder PVV-, GroenLinks- en Forum voor Democratie-kiezers ligt dit een stuk lager: circa zes op de tien kiezers willen dat Nederland een monarchie blijft. Ruim een kwart van de GroenLinks- en Forum voor Democratie-kiezers wil dat Nederland een republiek wordt.

Nederland is een koninkrijk met een koning als staatshoofd. Wat is volgens u het beste: dat Nederland een monarchie blijft of dat het een republiek wordt met een gekozen president als staatshoofd?

Overige deel tot 100%: weet het niet/geen mening

Dikgedrukte percentages weerspiegelen statistisch significante verschillen (95%) ten opzichte van de gemiddelde Nederlander.

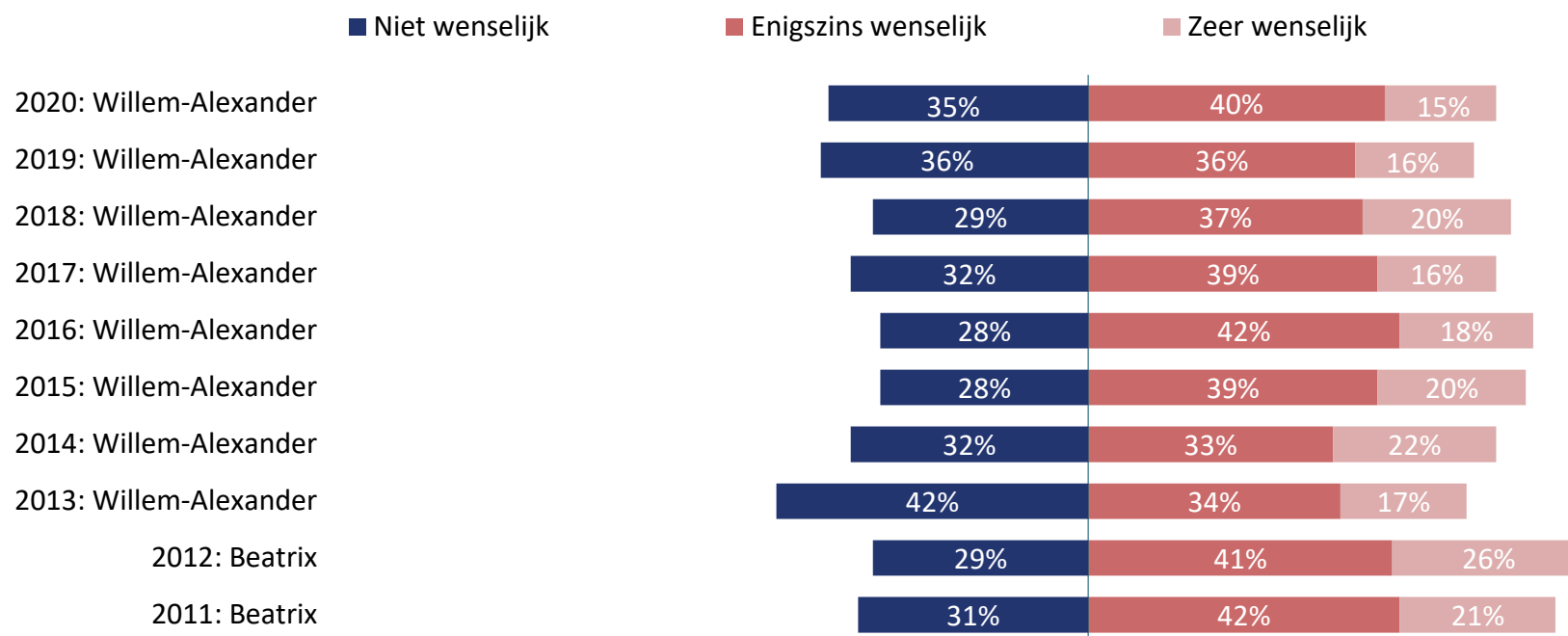
Basis: Nederlanders 18+ (n=1002)

Meerderheid vindt dat de koning zijn eigen mening moet uitspreken in het openbaar, ook over politiek gevoelige kwesties

Net als vorig jaar vindt ruim een derde (35%) van de Nederlanders het onwenselijk dat Willem-Alexander zijn eigen mening in het openbaar uitspreekt. Een grotere groep, 55% van de Nederlanders, vindt het juist wenselijk dat de koning zich uitspreekt in het openbaar.

De regering is verantwoordelijk voor alles wat de koning zegt. Zou u het wenselijk vinden als de koning in het openbaar zijn eigen mening uitspreekt, ook als het gaat over politiek gevoelige kwesties?

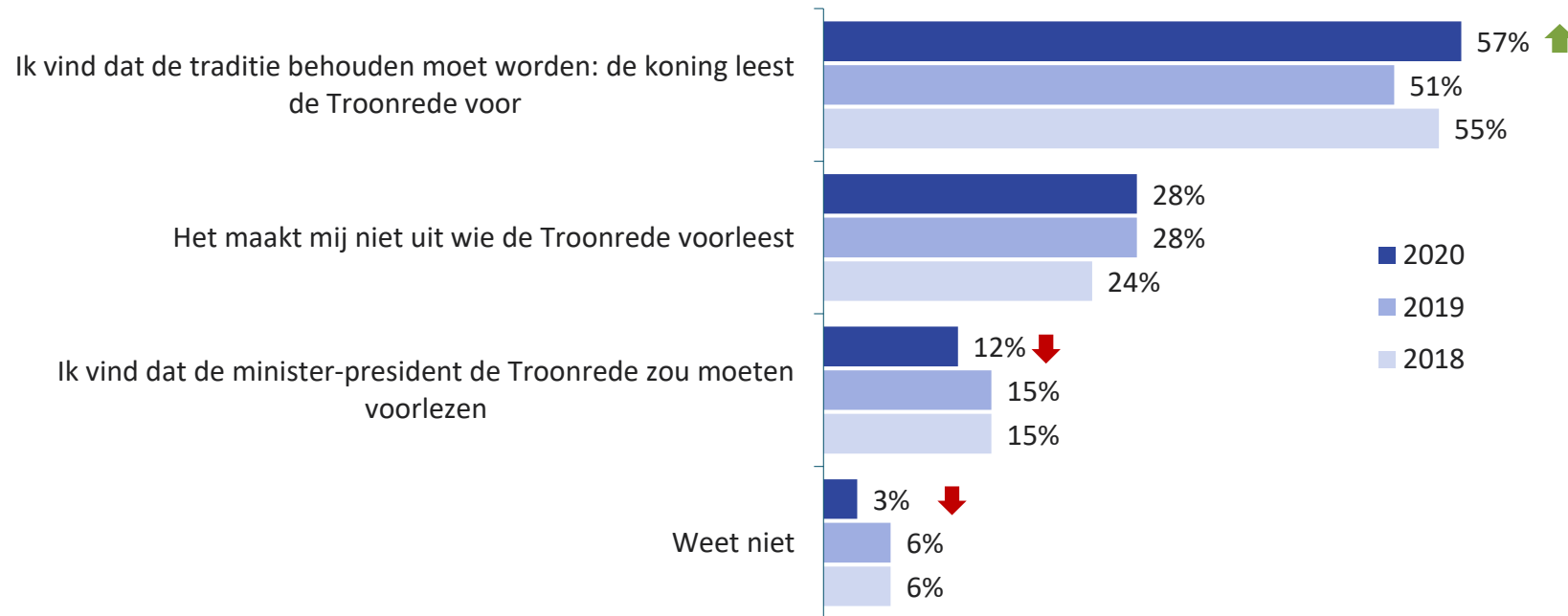
Met name hoogopgeleiden vinden het onwenselijk: 49% van de hoogopgeleiden vindt het onwenselijk dat de koning zijn eigen mening uitspreekt. Onder laagopgeleiden ligt dit een stuk lager: 28%.

49% van de VVD-kiezers vindt het onwenselijk. PVV-kiezers hebben er minder moeite mee: 17% vindt het niet wenselijk, terwijl 72,5% het juist wel wenselijk vindt.

Ruim de helft van de Nederlanders vindt dat de koning de Troonrede moet blijven voorlezen

In 2019 vond 51% van de Nederlanders dat de koning de Troonrede moest blijven voorlezen, in 2020 is dit gestegen naar 57%. 28% van de Nederlanders zegt dat het niet uitmaakt wie de Troonrede voorleest. De groep die vindt dat de minister-president de Troonrede moet voorlezen, is gedaald van 15% in 2019 naar 12% in 2020.

Elk jaar op Prinsjesdag leest de koning de Troonrede voor, waarin de plannen van het kabinet bekend worden gemaakt. De Troonrede is niet geschreven door de koning, maar door het kabinet. Welke van onderstaande stellingen past het meest bij uw mening?

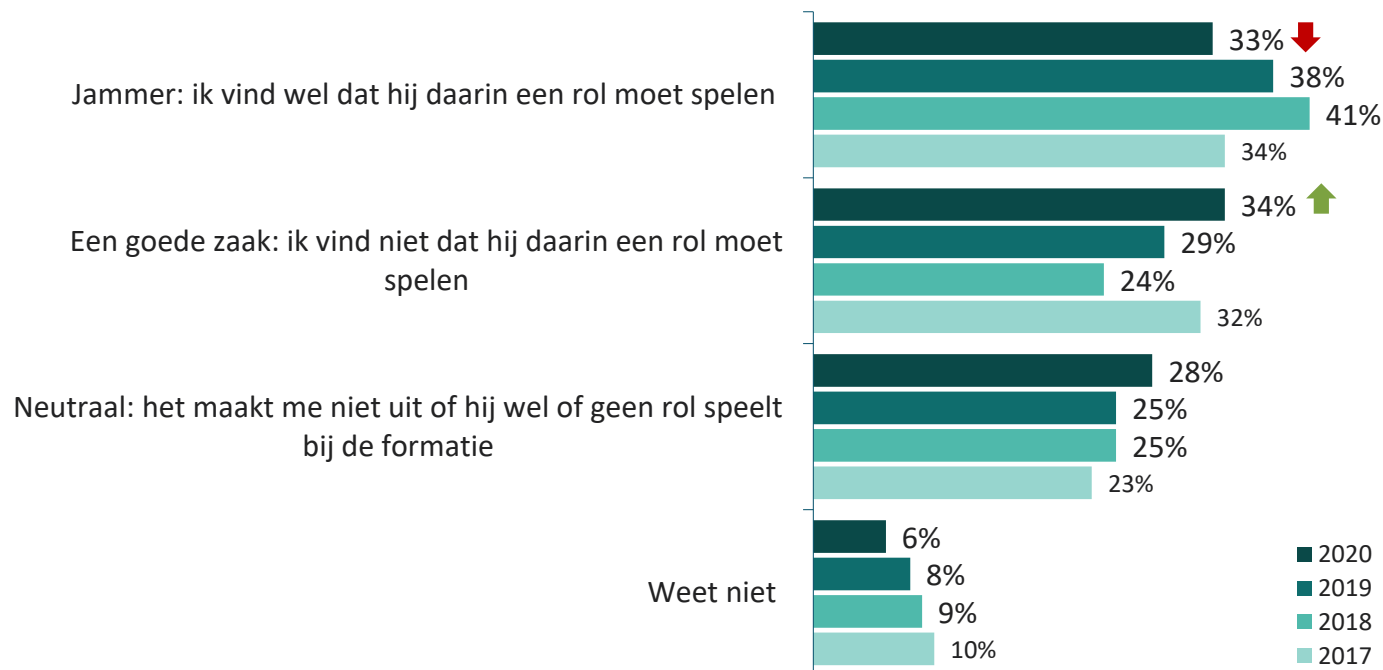
68% van de Nederlanders van 55 jaar en ouder is van mening dat de koning de Troonrede moet blijven voorlezen. Onder jongeren is dit een stuk lager: 44% vindt dat de traditie moet blijven bestaan en 17% vindt dat de minister-president deze moet voorlezen.

Met name GroenLinks-kiezers willen verandering: 35% wil dat de minister-president de Troonrede voorleest. De meerderheid van de CDA-kiezers (76%) en VVD-kiezers (66%) wil dat de traditie behouden blijft.

Een steeds grotere groep Nederlanders heeft er vrede mee dat de koning geen rol meer speelt bij de formatie van het kabinet

In 2018 vond nog 41% van de Nederlanders het jammer dat de koning geen rol meer speelt bij de formatie van het kabinet, in 2019 daalde dit al naar 38% en in 2020 vindt een derde (33%) van Nederlanders het nog jammer. Een bijna even grote groep (34%) vindt het juist een goede zaak dat de koning hier geen rol meer in speelt. 28% is neutraal.

Wat vindt u ervan dat de koning geen rol speelt bij de formatie van het kabinet?

Voorals hoogopgeleiden zijn blij met de huidige situatie: 46% vindt het een goede zaak dat de koning geen rol meer speelt bij de formatie van het kabinet. Onder laagopgeleiden is dit 25%.

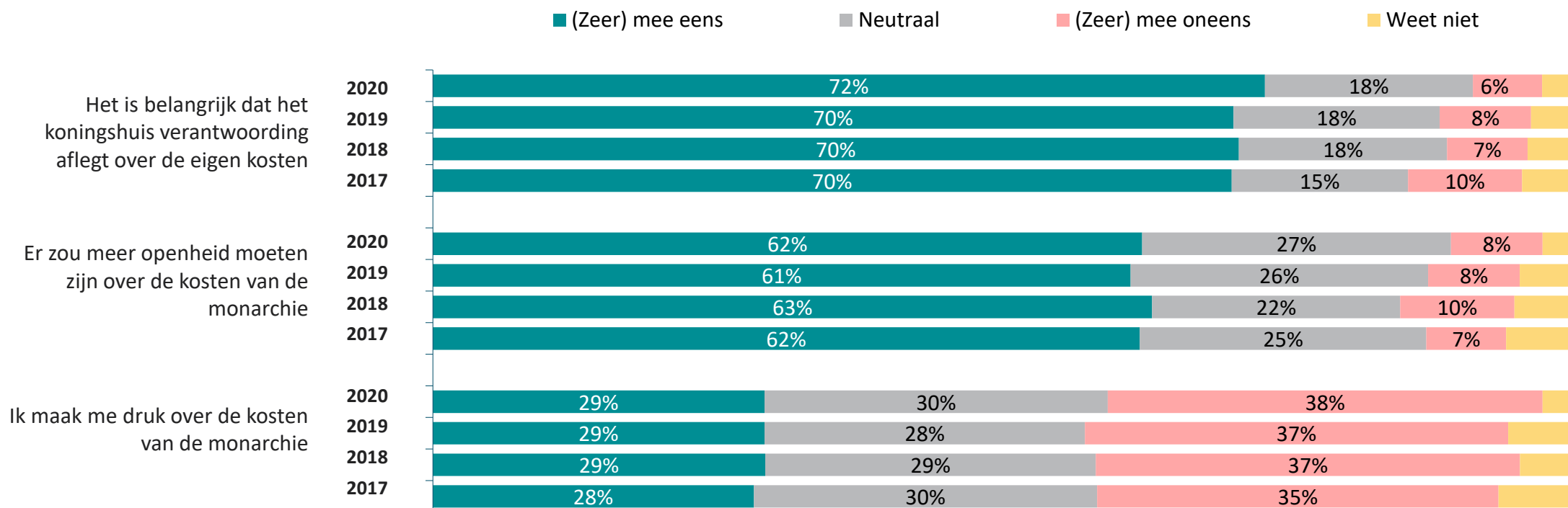
36% van de Nederlanders van 55 jaar en ouder ziet graag dat de koning weer een rol gaat spelen bij de formatie.

VVD-kiezers (57%) en GroenLinks-kiezers (42%) zijn het positiefst over de huidige situatie, terwijl 45% van de CDA-kiezers het juist jammer vindt dat de koning geen rol meer speelt.

Net als voorgaande jaren vindt de meerderheid van de Nederlanders het belangrijk dat het koningshuis verantwoording aflegt over de eigen kosten

Ruim zeven op de tien Nederlanders willen dat het koningshuis verantwoording aflegt over de eigen kosten. Ook wil 62% meer openheid over wat de monarchie kost. Erg veel zorgen over de kosten van de monarchie maken Nederlanders zich niet: 38% van de Nederlanders zegt zich niet druk te maken over de kosten, 29% maakt zich wel druk.

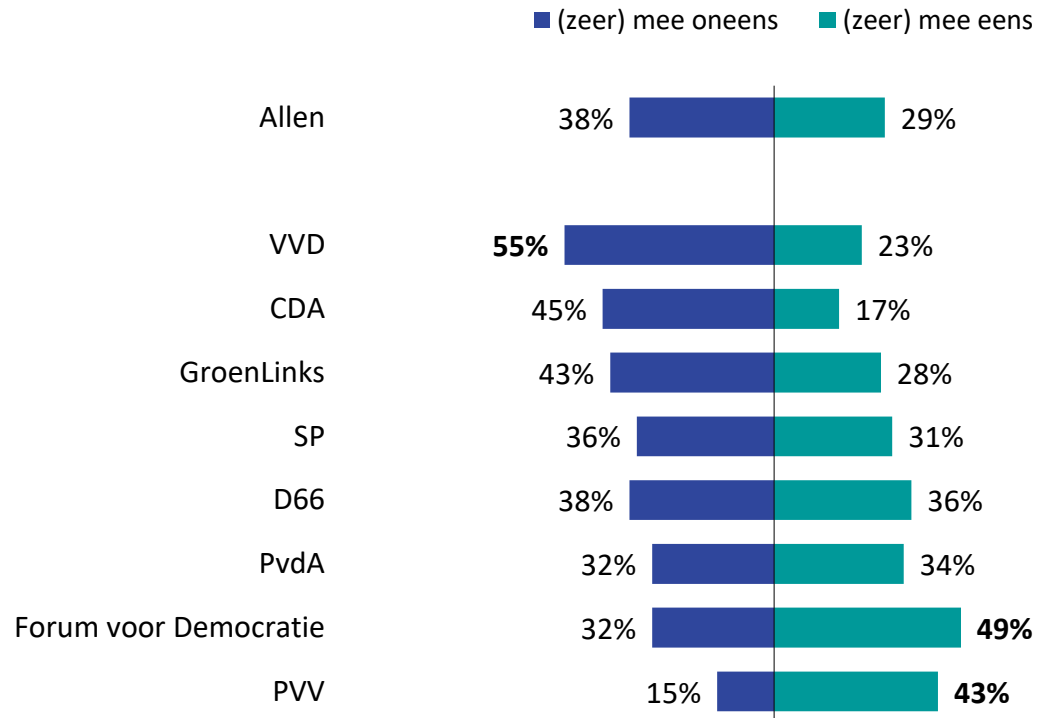
Regelmatig staan de kosten van de monarchie ter discussie. In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Met name Forum voor Democratie- en PVV-kiezers maken zich druk over de kosten van de monarchie

Bijna de helft van de Forum voor Democratie-kiezers en ruim vier op de tien PVV-kiezers maken zich druk over de kosten van de monarchie. CDA- en VVD-kiezers maken zich minder zorgen over de kosten: circa de helft van deze kiezers zegt zich niet druk te maken over de kosten.

Ik maak me druk over de kosten van de monarchie

Overige deel tot 100%: weet het niet/geen mening

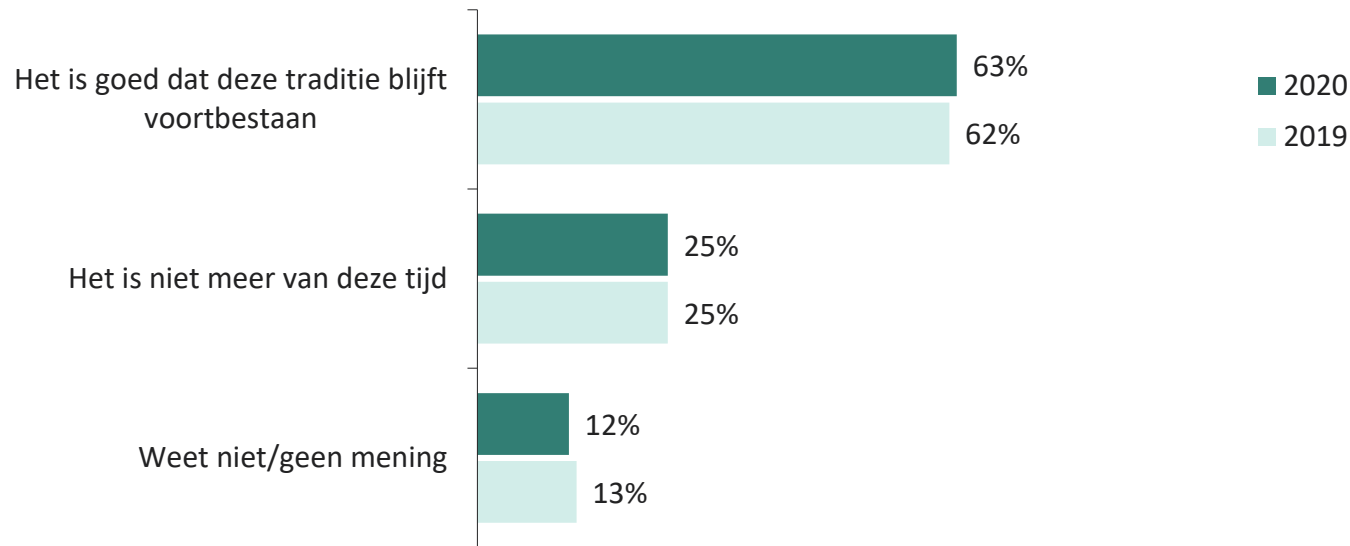
Dikgedrukte percentages weerspiegelen statistisch significante verschillen (95%) ten opzichte van de gemiddelde Nederlander.

Basis: Nederlanders 18+ (n=1002)

Ruim zes op de tien Nederlanders vinden dat de traditie van troonopvolging moet blijven voortbestaan

Net als vorig jaar vindt een kwart van de Nederlanders het niet meer van deze tijd dat het oudste kind van de koning(in) automatisch troonopvolger wordt. Met name jongeren vinden het niet meer van deze tijd: 31% van de mensen tussen de 18 en 35 jaar tegenover 20% van de mensen van 55 jaar en ouder.

*Op dit moment is het zo dat het oudste kind van de koning(in) automatisch de troonopvolger wordt.
Wat vindt u daarvan?*

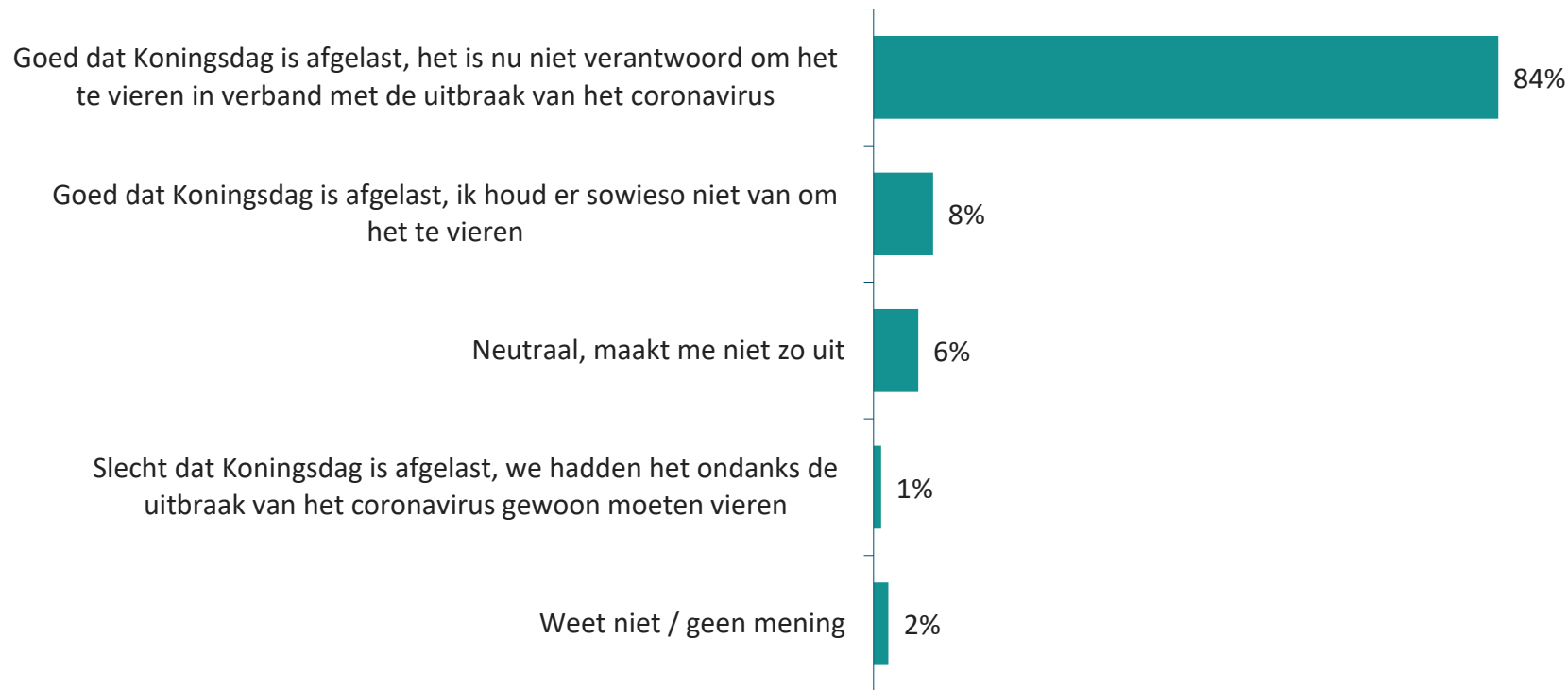
3.

Corona en Koningsdag

De meeste mensen vinden het goed dat Koningsdag afgelast is, omdat ze het niet verantwoord vinden om het te vieren in verband met de uitbraak van het coronavirus

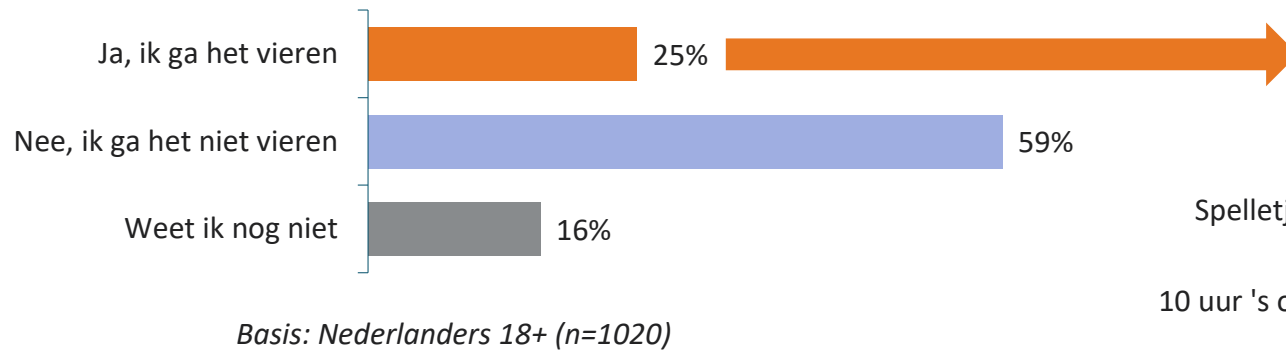
Wat vindt u ervan dat Koningsdag afgelast is?

Een kwart van de Nederlanders gaat op 'Woningsdag' toch iets extra's doen om het te vieren

Bijna zes op de tien Nederlanders doen niks extra's op 27 april. De mensen die wel iets extra's doen om het te vieren gaan toosten op de koning, lekker koken en eten, het Wilhelmus zingen en/of spelletjes spelen met hun huisgenoten, partner en/of gezin.

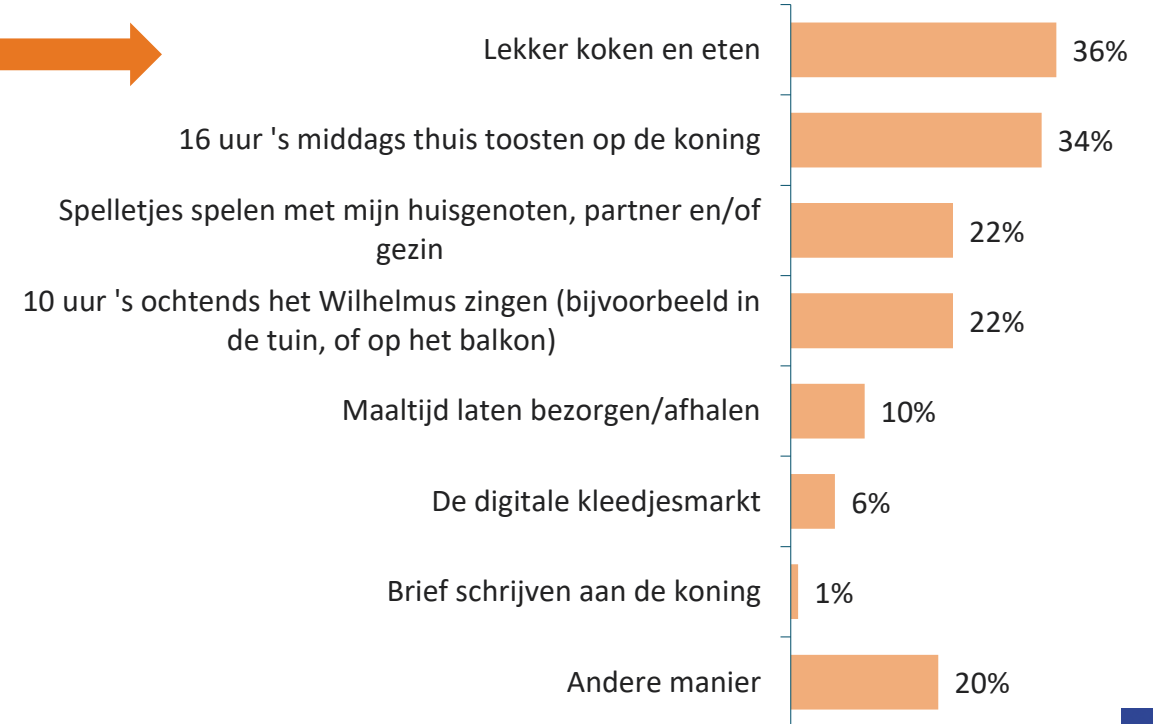
Gaat u, ondanks dat Koningsdag is afgelast, toch iets extra's doen op 27 april om het te vieren?

Met name jongeren gaan het vieren, van de groep 18 tot 35 jaar gaat 33% het vieren door lekker te koken en eten, spelletjes te spelen en/of te toosten op de koning. In de groep 55 jaar en ouder gaat 19% het vieren.

Hoe gaat u het vieren?

Meerdere antwoorden mogelijk

Basis: Nederlanders 18+ die Koningsdag gaan vieren (n=254)

© Ipsos 2020

Een grote meerderheid van de Nederlanders vindt het belangrijk dat de koning het volk toespreekt in tijden van crisis en onzekerheid

Ruim zeven op de tien Nederlanders vinden dat koning Willem-Alexander het goed deed in zijn tv-rede: hij toont zijn verbindende rol als staatshoofd en zijn aandacht voor het bestrijden van eenzaamheid sprak veel mensen aan. Een kleine groep (16%) vond de toespraak nietszeggend of inhoudelijk te beperkt.

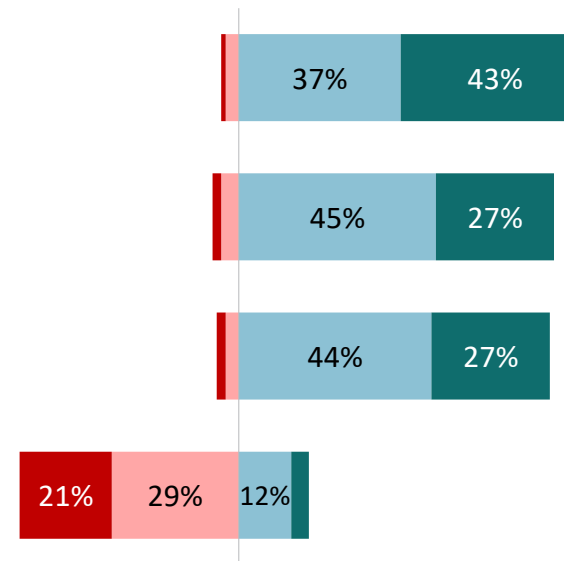
Het gebeurt zelden dat het staatshoofd (buiten de kersttoespraak) het volk toespreekt in een speciale televisierede. Dit jaar, op 20 maart, deed koning Willem-Alexander dat naar aanleiding van de corona-crisis. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Het is belangrijk dat de koning het volk toespreekt in tijden van crisis en onzekerheid

Koning Willem-Alexander toont in zijn tv-rede zijn verbindende rol als staatshoofd

Het sprak mij aan dat koning Willem-Alexander in zijn tv-rede zei dat we samen iets moeten doen tegen eenzaamheid.

De toespraak van Willem-Alexander was nietszeggend / was inhoudelijk te beperkt

Ruim acht op de tien mensen van 55 jaar en ouder vinden het belangrijk dat de koning het volk toespreekt in tijden van crisis en onzekerheid en vinden dat hij met zijn tv-rede zijn verbindende rol toonde. Onder jongeren is dit een stuk lager: 73% vindt het belangrijk dat de koning het volk toespreekt en 63% vindt dat hij in zijn tv-rede zijn verbindende rol toont. 21% van de jongeren vindt dat de tv-rede inhoudelijk te beperkt was.

■ Zeer mee oneens ■ Mee oneens ■ Mee eens ■ Zeer mee eens

Basis: Nederlanders 18+ (n=1002)

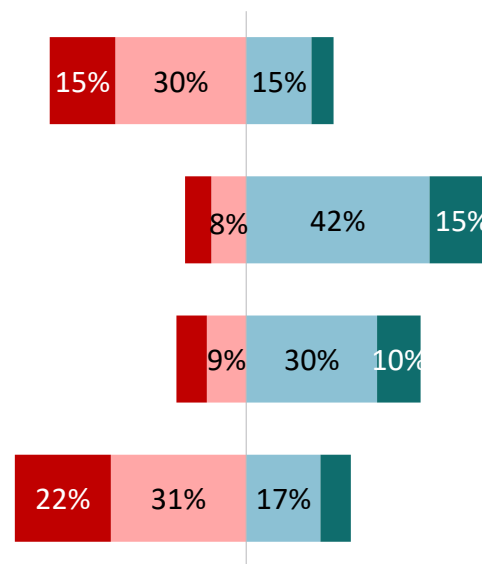
Overige deel tot 100%: 'eens noch oneens' of 'weet het niet/geen mening'

Ruim de helft van de Nederlanders vindt dat de koning en het koningshuis een meerwaarde hebben in tijden van crisis

Vooraf ouderen (55 jaar of ouder) zien de meerwaarde in van het koningshuis en de koning (64%) in deze tijden. Vier op de tien Nederlanders voelen zich gesteund door de koning tijdens de coronacrisis. Een deel van de Nederlanders (20%) vindt dat de koning nog zichtbaarder mag zijn. Bijna een kwart vindt daarentegen dat de bezoeken van de koning aan bijvoorbeeld ziekenhuizen onnodig zijn in tijden van crisis. Met name jongeren (33%) zijn het eens met deze stelling.

De volgende stellingen gaan over het optreden van de koning en koningin in deze coronatijden. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

- De koning is tot nu toe niet zichtbaar genoeg geweest tijdens de coronacrisis.
- De koning en het Koningshuis hebben een meerwaarde in tijden van crisis
- Ik voel me gesteund door de koning tijdens de coronacrisis.
- Ik vind de bezoeken van de koning aan bijvoorbeeld ziekenhuizen onnodig in tijden van crisis

■ Zeer mee oneens

■ Mee oneens

■ Mee eens

■ Zeer mee eens

Vooraf ouderen vinden dat de koning en het koningshuis een meerwaarde hebben in tijden van crisis (64%). Bijna een kwart (24%) van de jongeren ziet deze meerwaarde niet. Ook vinden jongeren (26%) dat de koning niet zichtbaar genoeg is geweest tijdens de coronacrisis, slechts 16% van de ouderen is het hier mee eens.

Ouderen voelen zich ook meer gesteund door de koning dan jongeren: 46% van de ouderen tegenover 34% van de jongeren.

Een derde van de jongeren vindt de bezoeken van de koning aan ziekenhuizen onnodig. Van de ouderen is 16% het hier mee eens.

Tot slot, wat vinden Nederlanders van de baard van de koning?

Keurig en van deze tijd

*Dat is zijn zaak, al
lijkt hij nu ineens
wel veel meer op
Willem III.*

Staat hem zeer goed. Zeker de eerdere koningen hadden een mooie baard dus dit is ook nog symbolisch een koppeling met het verleden.

Staat hem goed. Het geeft hem meer de uitstraling van een monarch.

Draagt bij aan een moderner uiterlijk en daarmee de koers van het koningshuis in het algemeen

Lelijk, moet
hij er af
halen

Mijn oma vindt het
helemaal niks, ik
vind mannen met
baardjes wel sexy

Hij ziet er een stuk
volwassener uit. Maar het is
nog even wennen

Dat moet meneer zelf weten.

In eerste instantie prima, al begint de lengte nu een tikkeltje onverzorgd te lijken

Ik hou niet van baarden, maar het staat hem prima. Voor de rest maakt het mij niet uit

Dat mag hij helemaal zelf weten

Bijlage

Onderzoeksopzet

Aanleiding en doelstelling

- Al sinds 2006 laat de NOS rond Koninginnedag een onderzoek uitvoeren waarin Nederlanders gevraagd wordt naar hun mening over het koningshuis en de monarchie. In 2013 werd in verband met de abdicatie op Koninginnedag een onderzoek over de troonswisseling uitgevoerd. Op 30 april 2013 volgde prins Willem-Alexander zijn moeder koningin Beatrix op als koning. Sinds 2014 is de Koninginnedag enquête dan ook vervangen door de Koningsdag enquête.
- Het doel van de Koningsdag enquête 2020 is te achterhalen wat de huidige opinie van Nederlanders is over het koningshuis, Willem-Alexander en zijn optreden als koning en (waar mogelijk) welke veranderingen er in deze opinie zijn opgetreden in de afgelopen jaren. Dit jaar staan we bovendien stil bij de impact van de coronacrisis en de rol van de koning in deze crisis.

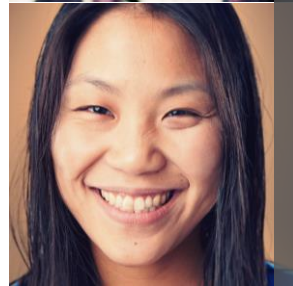
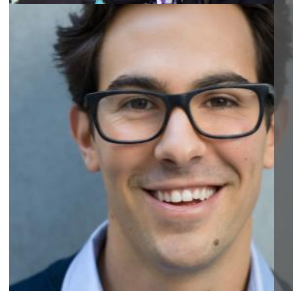
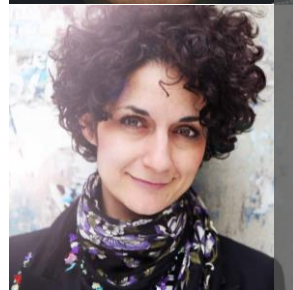
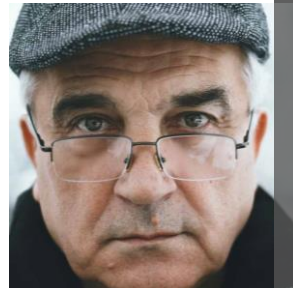
Doelgroep

- Doelgroep: Nederlanders van 18 jaar en ouder.

Methode

- Aanpak: 1002 online interviews. Respondenten zijn geworven uit het Ipsos i-Say Panel.
- Veldwerkperiode: 17 april tot 20 april 2020
- Wegin: De resultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, opleiding, regio, werkzaamheid en politieke voorkeur. Hierdoor zijn de resultaten een goede afspiegeling van de Nederlandse bevolking.

Ipsos is, met 16.000 onderzoekers in meer dan 80 landen, een van de grootste onderzoeksbureaus in de wereld op het gebied van marketing en publieke opinie. Al meer dan 50 jaar inspireren wij organisaties en **geven wij hen de inzichten om snel de juiste beslissingen** te kunnen nemen.

In onze visie gaat het niet om wat je weet, maar ook om alles wat je denkt te weten in twijfel te trekken. We vertrouwen op onze intuïtie, omdat deze gebaseerd is op tientallen jaren ervaring, training en kennis. We zijn steeds op zoek naar nieuwe ideeën, en zijn overal. Voor ons is onderzoek meer dan informatie alleen. We zoeken altijd de strategische uitdaging en **nieuwe manieren om slim onderzoek te doen** – in de context. Als je echt begrijpt **wat mensen beweegt**, dan kun je het verschil maken.

Bezoek ons voor meer informatie op: <https://www.ipsos.com/nl-nl>

DANK U